

M.A. (Economics) (CBCS Pattern) Semester - III
EO-306 - Research Methodology-I

P. Pages : 3

Time : Three Hours

GUG/S/23/10387

Max. Marks : 80

-
- Notes : 1. Attempt all questions.
2. All questions carry equal marks.

1. Explain the meaning and factors involved in observation method of data collection. What are the limitations of observation method? **16**

OR

State the meaning, objectives and characteristics of Interview as a technique of data collection.

2. Explain the sources of data. Differentiate between primary and secondary sources of data. **16**

OR

Discuss the problems of sampling and give the measures for reliability of sample.

3. Answer the following questions **any two**. **16**

- Explain the essential merits for a good sample.
- Describe the main steps of sampling.
- State the various types of non-probability sampling.
- Discuss the merits and demerits of sampling.

4. Answer the following question **any two**. **16**

- Discuss the technique involved in defining a research problem.
- State the element of scientific research method.
- Explain the importance of review of literature in research.
- What is hypothesis? State the types of hypothesis.

5. Answer the following question in short all compulsory. **16**

- Review of research literature.
- Merit of secondary data.
- Quota sampling
- Importance of case study.

M.A. (Economics) (CBCS Pattern) Semester - III
EO-306 - Research Methodology-I

Time : Three Hours

Max. Marks : 80

- सुचना :- 1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.

1. माहिती संकलनाच्या निरीक्षण पध्दती चा अर्थ तसेच त्यामध्ये अंतर्भूत घटक स्पष्ट करा. 16
निरीक्षण पध्दतीच्या मर्यादा काय आहेत.

किंवा

माहिती संकलनाचे एक तंत्र म्हणुन मुलाखतीचा अर्थ, उद्दिष्ट आणि वैशिष्टे विषद करा.

2. माहितीचे विविध स्रोत स्पष्ट करा. माहितीच्या प्राथमिक आणि द्वितीयक स्रोतातील फरक सांगा. 16

किंवा

नमूना निवडीच्या समस्याची चर्चा करा आणि नमुन्याच्या विश्वनीयतेसाठी उपाय सांगा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा कोणतेही दोन. 16

अ) प्रतिनिधिक नमुन्याचे आवश्यक गुण विशेष स्पष्ट करा.

ब) नमूना निवडीच्या मुख्य पर्यायाचे वर्णन करा.

क) गैर-संभाव्यता नमूना निवड पध्दतीचे विविध प्रकार सांगा.

ड) नमूना निवड पध्दतीच्या गुण-दोषाची चर्चा करा.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा कोणतेही दोन. 16

अ) संशोधन समस्या परिभाषित करण्यात समाविष्ट तंत्राची चर्चा करा.

ब) शास्त्रीय संशोधन पध्दतीचे घटक सांगा.

क) संशोधनामध्ये पूर्व साहित्याचे महत्व स्पष्ट करा.

ड) गृहीतकृत्य म्हणजे काय? गृहीतकृत्याचे प्रकार सांगा.

5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा सर्व प्रश्न अनिवार्य. 16

अ) साहित्याचे पुनर् अवलोकन

ब) दुय्यम माहितीचे गुण

क) कोटा (कोटा) नमूना

ड) व्यक्ति अध्ययनाचे महत्व (Case study).

M.A. (Economics) (CBCS Pattern) Semester - III
EO-306 - Research Methodology-I

Time : Three Hours

Max. Marks : 80

- सुचनाएँ :- 1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
2. सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. तथ्य संकलन के निरीक्षण पद्धतिका अर्थ एवं उसमें समाविष्ट घटक स्पष्ट करे। निरीक्षण पद्धती की मर्यादा क्या है। **16**

अथवा

तथ्य संकलन का एक तंत्र मुलाखत का अर्थ, उद्दिष्ट एवं गुणधर्म बताइए।

2. तथ्य के विभिन्न स्रोत स्पष्ट करे। प्राथमिक तथ्य एवं द्वितीयक तथ्य इनका फरक बताइए। **16**

अथवा

नमुना निवड की समस्या की चर्चा किजीए। एवं नमुना विश्वास के लिए उपाय सुझाइए।

3. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखे **केवल दो।** **16**

- अ) प्रतिनिधीक नमुना के आवश्यक गुण विशेष स्पष्ट करे।
ब) नमुना निवड के मुख्य पर्याय का वर्णन करे।
क) गैर-संभाव्यता नमुना निवड पद्धतीके विभिन्न प्रकार बताइए।
ड) नमुना निवड पद्धती के लाभ एवं दोष की चर्चा करे।

4. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखे **केवल दो।** **16**

- अ) संशोधन समस्या परिभाषित करने में समाविष्ट तंत्र की चर्चा करे।
ब) शास्त्रीय संशोधन पद्धती के अंग बताइए।
क) संशोधन मे पूर्व साहित्य का महत्व स्पष्ट करे।
ड) गृहीतकृत्य याने क्या? गृहीतकृत्य के प्रकार बताइए।

5. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखे। **सभी** अनिवार्य **16**

- अ) साहित्य का पुनरावलोकन
ब) दुय्यम तथ्य के गुण
क) कोटा नमूना
ड) व्यक्ति अध्ययन के महत्व (Case study).
